

Keskkonnakaitse ja efektiivse ressursi kasutamise seisukohast on alati eksisteerinud väljakutse jäätmeid võimalikult tõhusalt käidelda. Tehnoloogia kiire areng ja pidevalt kasvav tarbimine on endaga kaasa toonud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete, st elektroonikaromude koguse pideva kasvamise. Elektri- ja elektroonikaseadmed sisaldavad ühelt poolt väärtuslikke metalle, kuid ka ohtlikke ained, mille tõttu on nende jäätmete kogumine ja nõutele vastav käitlemine äärmiselt tähtis. Suutmatust koguda kokku elektroonikaromusid on aktuaalne peaaegu igas Euroopa riigis, sealhulgas Eestis.

Sellest lähtuvalt oli käesoleva bakalaureusetöö eesmärgiks selgitada välja elektroonikaromude kogumise tõhustamise võimalused Eestis. Töö käigus võrreldi Eestit Rootsi, kasutades teisestest allikatest saadud statistilisi andmeid, ning tehti poolstruktureeritud intervjuusid elektroonikaromudega seotud ekspertidega. Intervjueeritavad olid asjakohased spetsialistid Keskkonnainspeksioonist, Keskkonnaagentuurist, MTÜ EES-Ringlusest, MTÜ Eesti Elektroonikaromust.

Viimastel aastatel on Eestis eksisteerinud probleem täita EL direktiivis sätestatud elektroonikaromude kogumise piirmäärasid. Eestit iseloomustab, võrreldes Rootsi, halvasti organiseeritud esimese kategooria, st suurte kodumasinade jäätmete kogumine, mis moodustavad üle poole igal aastal Eestis müüdavatest elektri- ja elektroonikaseadmetest. Suurimaks probleemiks nimetasid intervjueeritavad mittetoimivat järelevalvet elektroonikaromude kogumise üle. Puudub teave, kas probleem on seadusjärgsete jäätmekäitlejate aruandluse mittetegemises, või jõuavad elektroonikaromud osalejate kätte, kes ei käitle elektroonikaromusid nõutele vastavalt. Samuti juhtisid intervjueeritavad tähelepanu asjaolule, et pikas perspektiivis on oluline Eesti elanike katkematu harimine keskkonnakaitse ja jäätmete, eriti probleemtoodete jäätmete osas.